

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ

Освітня програма «Німецька мова і література»

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2019 р.

Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія перекладу
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Ткачівська Марія Романівна
Контактний телефон викладача	(0342)596141
E-mail викладача	maria.tkachivska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекційні, практичні заняття
Обсяг дисципліни	90 годин (3 кредити ЄКТС)
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Четвер, 15.10
2. Анотація до курсу	
<p>Курс «Теорія перекладу» передбачає засвоєння видів і типів перекладу. Студенти мають можливість розрізняти жанрово-стилістичні особливості (ознаки) різних типів тексту. Курс спрямовано на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння шляхом пошуку, читання і аналізу текстів. У процесі здійснення аналізу перекладу студенти вчаться попереджати помилки. Вивчення курсу “ Теорія перекладу ” покликане запобігти інтерференції української мови на іноземну та навпаки.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<ul style="list-style-type: none"> • розкрити загальні питання теорії перекладу; • ознайомити студентів з основними моделями та способами процесу перекладу; • забезпечити глибоке засвоєння видів і типів перекладу та їх використання для правильного (адекватного) відтворення значень комунікативних одиниць мовою перекладу; • навчити студентів розрізняти і використовувати різні види трансформацій. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. • Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 	
<p>Фахові компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. • Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди німецької мови, описувати соціолінгвальну ситуацію. • Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя. • Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та німецькою мовою. 	
<p>Результати навчання (РН):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. • Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності. • Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію німецької мови і літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності. • Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів 	

державною та німецькою мовою.

- Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- Розрізняти жанрово-стилістичні особливості (ознаки) різних типів тексту;
- Використовувати різні типи і види перекладу для правильного (адекватного) відтворення значень комунікативних одиниць мовою перекладу;
- Розрізняти і використовувати різні види трансформацій;
- вибирати перекладацький інструментарій для відтворення лексичних та фразеологічних одиниць при перекладі, критично осмислювати запропоновані завдання.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекційні заняття	20
Семінарські заняття	10
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	035 Філологія	2	В

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літера- тура	Завдання, год	Вага оцін ки	Термін виконання
Семестр 1					
Тема 1. 3 історії перекладу. Предмет і об'єкт перекладу. Завдання перекладу.	Лекційне заняття	3, 5, 7	Опрацювання лекційного матеріалу, 4 год	2	Лютий
Тема 2. Мистецтво перекладу: основні положення	Лекційне заняття	4, 8, 9	Опрацювання лекційного матеріалу, 4 год	2	Лютий
Тема 3. Види перекладу: Писемний (власне переклад); Усний переклад (тлумачення; Машинний переклад (власне електронний);	Лекційне заняття	3,6, 22	Опрацювання лекційного матеріалу, 4 год	2	лютий
Тема 4. Типи перекладу: повний переклад; скорочений переклад; адаптований переклад; реферативний переклад; анотаційний переклад.	Лекційне заняття	1, 5, 4,	Опрацювання лекційного матеріалу, 4 год	2	березень
Тема № 5. Способи, типи і види відтворення значень	Лекційне заняття	1, 4, 7	Опрацювання лекційного	2	Березень

мовних одиниць.			матеріалу, 4 год		
Тема № 6. Перекладацькі відповідності (лексичні, фразеологічні, граматичні; одинарні, множинні, оказіональні)	Лекційне заняття	2, 3, 4, 5, 9	Опрацювання лекційного матеріалу, 4 год	2	Березень
Тема № 7. Поняття контексту (лінгвістичний: вузький, широкий; ситуативний)	Лекційне заняття	2, 6, 8, 11-19	Підготовка рефератів, 4 год. Аналіз оригіналу та перекладу тексту, 2 год.	4	Березень
Тема № 8 Перекладність/неперекладність мовних одиниць.	Лекційне заняття	2, 3, 4, 7, 12	Аналіз оригіналу та перекладу тексту, 2 год	4	квітень
Тема № 9. Українська школа перекладознавства. Максим Рильський Віктор Коптілов Микола Лукаш Василь Мисик Григорій Кочур	Лекційне заняття	8, 10	Аналіз оригіналу та перекладу тексту, 2 год	4	квітень
Тема № 10. Сучасна українська література в німецькомовних перекладах	Лекційне заняття	1,5,6,7, 12	Порівняльний аналіз запропонованих уривків тексту оригіналу і перекладу	4	квітень
Семінарське заняття № 1. Робота над текстами. Переклад та аналіз перекладу текстів.	Семінарське заняття	2,4,5, 9,11	Підготовка доповіді, 4 год.	4	травень
Семінарське заняття № 2. Робота над текстами. Переклад та аналіз перекладу текстів	Семінарське заняття	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8	Підготовка доповіді, 4 год.	2	травень
Семінарське заняття № 3. Робота над текстами. Переклад та аналіз перекладу текстів	Самостійна робота	1, 2, 4, 9, 11, метод.з.	Аналіз тексту, 20 год	3	травень
Семінарське заняття № 4. Робота над текстами. Переклад та аналіз перекладу текстів	Самостійна робота	1, 7, 8, 9, 12 метод.з.	Аналіз тексту, 10 год.	3	травень
Семінарське заняття № 5. Робота над текстами.	Самостійна робота	4, 6, 7, 11, 18, 21	Аналіз тексту, 20 год	3	червень

Переклад та аналіз перекладу текстів		метод.з.			
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.				
Вимоги до письмової роботи	Передбачено одну письмову підсумкову роботу (максимум 10 балів) та дві поточних (максимум по 5 балів кожна).				
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність усіх занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 30 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 1.				
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до іспиту (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали письмових робіт.				
7. Політика курсу					
<p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, письмових робіт, самостійну роботу (модуль 1) та бали, отримані під час іспиту (модуль 2). Допуск до заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях, активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізньєнь на заняття, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань, списування, результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.</p> <p>Студент, який не набрав 25 балів, до заліку за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).</p>					
8. Рекомендована література					
Базова					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. — Вінниця: Нова книга, 2006. — 592 с. 2. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу / Коптілов В. В. — К.: Юніверс, 2003. — 280 с. 3. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник / Корунець І. В. — Вінниця: Нова книга, 2008. — 512 с. 4. Коваленко А. Я. Науково-технічний переклад: Навчальний посібник.— Тернопіль: Вид-во Карп'юка, 2001.— 284 с. 5. Комиссаров В.Н. Теория перевода – М.: Высшая школа, 1990. – 253 с. 6. Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. – М.: Высш. шк., 1990. – 253 с. 7. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: Навч. посібник для студентів. — Київ: Юніверс, 2003. — 280 с. 					

8. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад).– Вінниця: Нова Книга, 2003.– 448с.
9. Латышев Л. К. Перевод : теория, практика и методика преподавания : учеб. пособие для студ. пер. фак. вузов / Л. К. Латышев, А. Л. Семенов. – М. : Academia, 2003. – 192 с.
10. Маслова, В. А. Лингвокультурология: учебное пособие для вузов. – М.: Академия, 2007. – 202 с.
11. Садохин, А. П. Теория и практика межкультурной коммуникации: учебное пособие для вузов / А. П. Садохин. – М.: Юнити, 2004. – 271 с.

Додаткова

12. Бархударов Л.С. К вопросу об отношении формальных и семантических моделей предложения // Теория языка. Англистика. Кельтология. – М.: Наука, 1976. – С. 11-18.
13. Лановик М. Перекладознавчі проблеми компаративістики крізь призму літературознавчих теорій // Літературознавча компаративістика. — Тернопіль, 2002. — С. 272–309.
14. Москаленко М. Тисячоліття: переклад у державі слова // Тисячоліття: Поетичний переклад України-Русі. — Київ: Дніпро, 1995. — С. 5-38.
15. Мушніна О.О. Об'єктний предикативний інфінітивний зворот як проблема перекладу (на матеріалі англійських науково-технічних та художніх текстів) // Філологічні студії. – Луцьк, 2004. - № 1 (25). – С. 61-67.
16. Мушніна О.О. Особливості відтворення артиклів у перекладі науково-технічної та художньої прози // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. Зб. наукових праць. – К.: Київський університет, 2005. – Вип. XI. – С. 49-53.
17. Прокопенко, А. В. Конфліктні стратегії політдіяча в аспекті стратегій перекладу (на основі американського політінтерв'ю) // Філологічні трактати. — 2012. — Т. 4, № 2. — С. 82-88.
18. Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини.- Вінниця : Нова книга, 2006. – 272 с.

Методичне забезпечення

1. М.Р. Ткачівська. [Інтертекстуальність та цитати доби тоталітарного режиму в німецькомовних перекладах творів Ю. Андруховича](#)
2. М.Р. Ткачівська. [Цитати доби української незалежності в німецькомовних перекладах творів Ю. Андруховича](#). - Вісник Луганського національного університету.
3. М.Р. Ткачівська. Поетичні вкраплення та їх переклад (на прикладі української та німецької мов) Наукові записки Національного університету «Острозька академія» Серія «Філологічна». Випуск 54. С.300-303.
4. Ткачівська М. Вставні слова і мовне табу (про ще одну проблему лихослів'я) / М. Ткачівська // Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – Вип. 126. – 606 с. – С. 266-270.
5. Ткачівська М. Мова гніву або вербальне опоганення / М. Ткачівська; гол. ред. Н. В. Іваницька // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологічна (мовознавство): збірник наукових праць. – Вінниця: ТОВ «Фірма «Планер», 2014. – Вип. 19. – 474 с. – С. 263-268.
6. Ткачівська М. Р. Мовні «заплави» або лихослів'я (перчений хліб перекладача) / М. Ткачівська // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. – № 3 (286) лютий 2014. – 184 с. – С. 50-57.

Викладач: Ткачівська Марія Романівна